

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۸/۱۰

شناسایی و تبیین ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های خلاقیت و ابتکار جهت ارتقای عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران

امیر خلیلی^۱، فرشته کردستانی^۲، یلدا دلگشایی^۳، علی حسینی خواه^۴

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف شناسایی، تبیین ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران انجام شد.

روش: پژوهش با رویکرد کیفی، به روش تحلیل مضمون انجام شد. نمونه‌گیری به صورت هدفمند، و مصاحبه با خبرگان تا حصول اشباع نظری استمرار یافت. برای تعیین چارچوب منطقی از داده‌ها، مراحل شناسایی، یادداشت‌برداری و طبقه‌بندی مفاهیم انجام شد. دسته‌ها بازبینی و موارد تکراری حذف، موارد مشابه ادغام و ابعاد موضوع مشخص و سطح‌بندی شدند. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها با تکنیک تحلیل مضمون از کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شد. سپس به منظور سنجش اعتبار مدل، با ده نفر از خبرگان هیئت علمی در قالب یک گروه کانونی در ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های مدل، هم‌اندیشی و توافق صورت گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد، مدل استخراج شده دارای ۹ بعد، ۲۵ مؤلفه و تعداد ۸۰ شاخص برای ارزیابی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی است. نتایج نشان داد شاخص‌های خلاقیت، ابتکار و نوآوری جزء مؤلفه‌ها و ویژگی‌های شخصیتی است و در بعد فردی قرار دارد.

نتیجه‌گیری: مدل ارائه شده می‌تواند در ارزیابی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی و رفع مشکلات و موانع احتمالی موجود و ارتقای خلاقیت و ابتکار آن مطلوب باشد.

کلید واژه‌ها: اعضاء هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، عملکرد پژوهشی، شاخص‌های خلاقیت و ابتکار، تحلیل مضمون.

۱. دانشجوی گروه مدیریت آموزشی و آموزش عالی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران،

ایران Amir_khalili2010@yahoo.com

۲. استادیار گروه مدیریت آموزشی و آموزش عالی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران، ایران (نویسنده مسئول).

Fe.kordestani92gmail.com

۳. استادیار گروه مدیریت آموزشی و آموزش عالی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران، ایران y.delgoshaei@gmail.com

۴. استادیار گروه مدیریت مطالعات برنامه درسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران h.ali@khu.ac.ir

پیشگفتار

نقش بارز و اهمیت پژوهش در زمینه‌های مختلف قابل مشاهده است (کریمیان و همکاران، ۱۳۹۰) و در واقع منشاء بسیاری از دگرگونی‌های صنعتی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و حتی نظامی، تولید دانش با استفاده از پژوهش‌های منظم و مستمر در جامعه است (بهنام فر، ۱۳۹۱). پژوهش‌های علمی بنیادی، رقابت و اقتصاد ملی را تقویت می‌کند و اغلب منجر به نوآوری‌های صنعتی می‌شود که مربوط به زندگی روزمره است (ژای و کیلوالد^۱، ۲۰۱۲).

با توجه به افزایش رقابت جهانی و افزایش مقیاس متناسب، پیچیدگی و هزینه پژوهش‌های اساسی، جنبه‌های مدیریتی، شیوه‌های تحقیق علمی به یک تمرکز مهم تبدیل شده است. با این حال، درک شیوه‌های اعضای هیئت علمی که منجر به بهبود عملکرد خلاقیت در پژوهش‌های علمی در دانشگاه - کانال اصلی پژوهش‌های اساسی - می‌شود، همچنان محدود است (کاتو-نیتا و میدا^۲، ۲۰۱۶). مطالعات نشان داده است که پژوهش‌های آکادمیک اعضای هیئت علمی بر ارتقای توسعه پایدار در علوم و نیز در عمل تأثیر مثبت دارد. با توجه به این موضوع، یکی از مهمترین نگرانی‌های امروز در زمینه پژوهش‌های آموزش عالی این است که چگونه می‌توان بینش بیشتری نسبت به پدیده پژوهش‌های دانشگاهی به دست آورد، که عملکرد پژوهش‌های دانشگاهی متغیر اساسی آن است (دورت^۳ و همکاران، ۲۰۱۶). عملکرد پژوهشی دانشگاهی، دستاوردهای اساتید و دانشجویان و نتایج یادگیری مرتبط را نشان می‌دهد و نشان‌دهنده انگیزه یادگیری آنها و همچنین مشارکت فعال در پژوهش‌های دانشگاهی است (ژائو^۴ و همکاران، ۲۰۲۱؛ کولمار^۵ و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد عملکرد پژوهش‌های

1. Xie & Killewald
 2. Kato-Nitta & Maeda
 3. Durette
 4. Zhao
 5. Colmar

دانشگاهی با مجموعه‌های مختلف نوآوری تکنولوژیکی و توسعه پایدار در جامعه مرتبط است (مروز^۱ و همکاران، ۲۰۲۱؛ پورسل^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). تأثیر عملکرد پژوهش‌های دانشگاهی بر انواع مختلف نتایج مهم، باعث افزایش علاقه بین پژوهشگران در شناسایی سوابق عملکرد پژوهش‌های دانشگاهی شده است. صاحب‌نظران برای دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی پنج وظیفه اصلی ترسیم کرده‌اند که نقش آنها را از تک‌نقشی و تک‌نهادی به چندنقشی و چندنهادی تبدیل کرده است. اهم این وظایف و نقش‌ها عبارتند از عملکرد آموزشی، عملکرد پژوهشی، عملکرد خدماتی، وظایف انتشاراتی و رشد حرفه‌ای کارکنان (قورچیان و همکاران، ۱۳۸۹). از این رو ارتقای عملکرد پژوهشی یکی از رسالت‌های نظام دانشگاهی است. بدون شک یکی از نقاط حساس این رسالت، تدوین الگوهای متناسب با شرایط پژوهشگران است که می‌تواند در بهبود کمی و کیفی فعالیت‌های علمی آنها مؤثر واقع شود (صفدری و همکاران، ۱۳۹۵).

طبق پژوهش‌های پیشین، الگوهای متعددی برای عملکرد پژوهشی پیشنهاد شده است؛ فتوحی و همکاران (۱۳۹۹) عوامل مشارکت، آموزش، انگیزش، شناخت، خودکارآمدی، تشویق و قدردانی، عوامل ساختاری، عوامل مدیریتی، شفاف‌سازی، تجهیزات و زیرساخت-ها به عنوان تبیین‌های معناداری برای پیش‌بینی عملکرد اعضای هیئت علمی شناسایی کرده‌اند. شعبانی بهار، قره و سیاوشی (۱۳۹۹) ۲۲ مؤلفه بالندگی در قالب سه بعد حرفه‌ای (مؤلفه‌های پژوهشی، خدمات تخصصی، انتشارات علمی، آموزش، شبکه ارتباطی و زبان انگلیسی)، سازمانی (ارتباطات سازمانی، مستندسازی، رهبری، مدیریت زمان، مدیریت هزینه و تیم‌سازی) و فردی (ارتباطات بین فردی، نوآوری، خلاقیت و ابتکار، خودکارآمدی، استقلال عمل و اخلاق حرفه‌ای) شناسایی نمودند. فروتن، رشادتجو و سامانی (۱۳۹۸) پنج مضمون فراگیر زمینه‌ای، شخصی، فرهنگی-اجتماعی، حرفه‌ای و سیاسی-اقتصادی را

1. Mróz
2. Purcell

معرفی کرده‌اند. کازرانی، باقری و شکفته (۱۳۹۷) دسترسی به مجلات هسته حوزه تخصصی، افزایش بودجه‌های پژوهشی، اعمال برنامه‌های تشویقی، تسهیل فرصت‌های مطالعاتی و تجهیز آزمایشگاه‌ها را در ارتقای عملکرد پژوهشی مؤثر می‌دانند. گائو^۱ و همکاران (۲۰۲۱) در تحقیقی دریافتند صلاحیت کارشناسی ارشد با عملکرد پژوهش‌های دانشگاهی ارتباط مثبت دارد. در بین شایستگی‌های مشکل از شش بعد، توانایی تحقیق بیشترین پیش‌بینی‌کننده عملکرد پژوهش‌های دانشگاهی بود. علاوه بر این، سرمایه روانشناختی تا حدی رابطه بین صلاحیت تحصیلات تکمیلی و عملکرد پژوهش‌های دانشگاهی را واسطه می‌کند. فنگک و کایهاو^۲ (۲۰۱۹) به این نتیجه رسیدند که مرزبندی‌های رسمی داخلی و بین‌المللی نیز می‌تواند بر مشارکت پژوهشگران در ارتقای فعالیت‌های پژوهشی تاثیرگذار باشند. سانچز^۳ (۲۰۱۷) شاخص‌های فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیئت علمی را شامل تشکیل سمینارها و کنفرانس‌های علمی، تجدید چاپ کتاب، داوری پایان‌نامه‌های ارشد و دکتری، طراحی و راه‌اندازی آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های آموزشی، استاد راهنمای پایان‌نامه‌های ارشد و رساله‌های دکتری، داوری مقالات و تدوین مجموعه مقالات، ترجمه و تألیف کتاب، ارائه و اجرای طرح‌های پژوهشی و پژوهشی، مقالات چاپ‌شده در مجلات معتبر، توانایی استفاده از منابع الکترونیک و بانک‌های اطلاعاتی معرفی نموده است. کاتو-نیتا و میدا^۴ (۲۰۱۶) در پژوهشی به خلاقیت سازمانی در مؤسسات پژوهشی ملی ژاپن به منظور افزایش عملکرد تحقیق فردی و تیمی پرداختند. نتایج نشان داد که دو متغیر مرتبط با انگیزه ذاتی، واسطه محیط کار و خلاقیت در عملکرد در دو سطح فردی و تیمی هستند. جاکوب و همکاران^۵ (۲۰۱۶) بر نقش عوامل سازمانی و استخدام در بهبود عملکرد پژوهشی تأکید دارند. گوانگهوا، گاولینگک، السید (۲۰۱۵) شبکه‌های اجتماعی و ارتباطات را بر ارتقای عملکرد

1. Guo
2. Guang hua, et. al
3. Sanchez
4. Kato-Nitta & Maeda
5. Jacob et. al

پژوهشی مؤثر می‌داند و به طور کلی پژوهشگران برای انجام پژوهش‌های باکیفیت‌تر، برای خود جوامع آنلاین ایجاد می‌کنند، مقالات و ایده‌های جدید می‌یابند و شرکای علمی برای خود برمی‌گزینند.

دانشگاه تربیت مدرس (۱۳۹۴) نیز در گزارش سالانه عملکرد پژوهشی این دانشگاه، شاخص‌های عملکرد پژوهشی را شرکت و ارائه مقاله در مجامع خارجی، طرح‌های پژوهشی داخلی و خارجی، گرانت‌ها و فعالیت‌ها، جوایز و هدایای دریافتی جهت چاپ مقالات علمی پژوهشی، شرکت و ارائه مقاله در مجامع داخلی، دریافت بن‌های تشویقی پژوهشی، پژوهانه و دستیار آموزشی، رعایت موارد مرتبط با ایمنی و حفاظت در پروژه‌ها، پژوهش‌ها و کارهای آزمایشگاهی، استفاده از فضای کارگاهی و آزمایشگاهی و کتابخانه‌ای، ارتباط با مؤسسات پژوهشی خارجی، استنادات در اسکوپوس و ...، تعداد اختراعات داخلی، تعداد اختراعات بین‌المللی، تعداد عضویت در انجمن‌های بین‌المللی، تعداد فرصت‌های مطالعاتی، تعداد مشارکت در پایان‌نامه‌های برتر، تعداد طرح‌های پژوهشی درون دانشگاهی، جستجو به دنبال نیازهای پژوهشی سازمان‌های مختلف، همکاری با کارفرمایان پرکار پروژه‌های پژوهشی دانشگاه، مشارکت در ارتقای شاخص‌های کیفیت کتابخانه دانشگاه، انتشارات الکترونیک، محتوای الکترونیک و به‌روزرسانی آن، راهبردهای شخصی و آینده‌نگری، نویسنده کتاب-های برتر سال و پژوهش‌های برتر، حضور در وب، و وب‌کاوی و تحقیق مجازی معرفی نموده است. محمدی و غضنفری (۱۳۹۴) و علی بیگی (۱۳۹۴)، ابعاد آموزشی، پژوهشی، سازمانی، فردی و اخلاقی را در بالندگی اعضای هیئت علمی مؤثر می‌دانند. یافته‌های چناری و شریفی (۱۳۹۰) نشان می‌دهد توانمندی‌های حرفه‌ای اعضای هیئت علمی از جمله توانمندی پژوهشی است.

بلند و همکاران (۲۰۰۵) عوامل مؤثر بر عملکرد پژوهشی را در قالب سه دسته عوامل فردی، اجتماعی و سازمانی تقسیم بندی می‌کنند. پژوهش‌ها دیگر نیز پنج عامل مؤثر بر بهره-

وری پژوهشی را شامل عوامل محیطی، سازمانی، توسعه حرفه‌ای شخصی، اجتماعی و جمعیت شناختی می‌دانند (لرتپوتاراک، ۲۰۰۵).

با این وجود، مطالعات انجام تجربی بر اساس یک چارچوب نظری توضیحی در مورد خلاقیت سازمانی در مکانیزم این عوامل مشاهده شده بر نتایج علمی در دانشگاه، همچنان کمیاب است. به علاوه توزیع نامتقارن منابع دانش، فناوری و ملزومات فعالیت در عصر جهانی شدن، دانشگاه‌ها را ناگزیر از روی آوردن به روش‌هایی نو و خلاقیت و ابتکار برای ارتقای فعالیت‌های پژوهشی و در نتیجه زمینه‌های بیشتری برای ارتقای عملکرد پژوهشی تا رسیدن به سطح استانداردهای جهانی را فراهم ساخته است. به نظر می‌رسد که دانشگاه آزاد اسلامی نیز برای رسیدن به تعادل منطقی در توسعه و ارتقای پژوهش، با توسعه الگوهای پژوهشی به‌روز، زمینه‌های ارتباطات بیشتر پژوهشگران و ایجاد زمینه برای ارتقای کمی و کیفی عملکرد پژوهشی و در نهایت ایجاد فضایی رقابتی در حوزه انجام پژوهش‌های مختلف علمی، حرکتی سازنده و مؤثر در راستای تعالی دانشگاه انجام دهند.

از سویی دیگر، برنامه‌های تخصصی و صرف بودجه‌های پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی در شهر تهران با بیش از ۵ مرکز دانشگاهی و با داشتن بیش از دو هزار عضو هیئت علمی، و فعالیت‌های مستمر و وسیع این اعضاء در حوزه‌های مختلف پژوهشی، بدون داشتن یک الگوی تئوریک به منظور انسجام‌بخشی به این فعالیت‌ها، ممکن است صرفاً هزینه‌کرد زمان، انرژی و بودجه و امکانات این دانشگاه باشد، بدون این که در کلیت خود بتواند به نتایج چشمگیری منجر شوند. به عبارتی داشتن یک الگوی جامع در خصوص عملکرد پژوهشی اساتید می‌تواند این فعالیت‌ها را جهت‌مندتر کرده و دستیابی به اهداف پژوهشی و ارتقای کمیت و کیفیت پژوهشی را به دنبال داشته باشند.

مروری بر پیشینه نظری و تجربی تحقیق نشان می‌دهد که به منظور ارزیابی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی از مدل‌های مختلفی استفاده شده است که خاستگاه برخی از این الگوها، در بستر الگوهای عمومی ارزیابی و برخی دیگر از الگوها اختصاصاً برای ارزیابی

عملکرد پژوهشی استفاده شده‌اند. فهرست شاخص‌های حاصل از مدل‌های ارزیابی عملکرد در قالب جدول ۱ تدوین شده‌اند:

جدول ۱. شاخص‌های حاصل از مدل‌های پر کاربرد حوزه ارزیابی عملکرد

ردیف	مدل	شاخص‌ها
۱	مدل جایزه دمینگ	بهبودی و به کارگیری منابع انسانی، سازماندهی، تضمین کیفیت، اطلاعات، بهبود، استانداردسازی، فعالیت‌های کنترل/نگهداری، آثار/نتایج، برنامه‌های آتی
۲	مدل کیفیت مالکوم بالدريج	رهبری، برنامه‌ریزی استراتژیک، تمرکز بر مشتری و بازار، اندازه‌گیری، تحلیل و مدیریت دانش، تمرکز بر منابع انسانی، مدیریت فرایند؛ نتایج تجاری (کومار، ۲۰۰۷)
۳	مدل تعالی سازمانی	نتیجه‌گرایی، مشتری‌مداری، رهبری و ثبات در مقاصد، مدیریت مبتنی بر فرآیندها و واقعیت‌ها، توسعه و مشارکت کارکنان، یادگیری، خلاقیت و ابتکار عمل و نوآوری و بهبود مستمر، توسعه همکاری‌های تجاری، مسئولیت‌های اجتماعی سازمان
۴	مدل هرم عملکرد	چشم‌انداز سازمان، ارتقای بهره‌وری، انعطاف‌پذیری، رضایت کارکنان، اثربخشی
۵	مدل پنج مارکینگ	برنامه‌ریزی، تجزیه و تحلیل، انسجام و هماهنگی، ارتباط بین داده‌ها، اهداف عملکردی، نظارت بر برنامه‌ها، مک و شرایط آن
۶	مدل دلایل و نتایج	معیارهای رقابت‌پذیری، مالی، کیفیت خدمت، انعطاف‌پذیری، به کارگیری منابع، نوآوری و خلاقیت و ابتکار
۷	مدل کارت امتیازی متوازن	چشم‌انداز و استراتژی، منظر مالی، توجه به فرایندهای داخلی، توجه به نظر مشتری و کارفرما، منظر یادگیری و رشد در قالب خلاقیت و ابتکار
۸	مدل سروکوال	اندازه‌گیری، ارتباطات، صلاحیت، احترام، اعتبار، قابلیت اطمینان، پاسخگویی، امنیت، عینی بودن نیاز مشتری و کارفرما

با توجه به اهمیت روزافزون عملکرد پژوهشی و نیز ماهیت دانشگاه، به عنوان سازمانی که رسالت اصلی آن مبتنی بر پژوهش است، به منظور ارتقای عملکرد پژوهشی، شناسایی ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های خلاقیت ضروری است. بنابراین با عنایت به مسئله اصلی پژوهش که شناسایی و تبیین ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های الگوی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران است، اهداف پژوهش حاضر عبارتند از:

- الف: شناسایی و تبیین ابعاد و مؤلفه‌های الگوی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تهران.
- ب: تعیین شاخص‌های مرتبط با مؤلفه‌ها و ابعاد الگوی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تهران.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر ماهیت کیفی به روش تحلیل مضمون، از حیث روش گردآوری اطلاعات، کتابخانه‌ای و میدانی، بر اساس هدف از نوع پژوهش‌ها بنیادی و از نظر روش اجرای پژوهش توصیفی (با ماهیت غیرآزمایشی) است. داده‌های مورد بررسی در پژوهش حاضر، آمیخته است چرا که از هر دو نوع داده کمی و کیفی بهره می‌گیرند.

به منظور تدوین یک چارچوب منطقی مبتنی بر اهداف، از مصاحبه با خبرگان و تشکیل گروه کانونی اقدام شده است. بر این اساس با هدف کشف ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های الگوی عملکرد پژوهشی، نخست ادبیات و پیشینه پژوهش مورد مطالعه قرار گرفته‌اند و همزمان اسناد و مدارک و پژوهش‌ها مرتبط بررسی شده‌اند.

جامعه پژوهش را خبرگان حوزه عملکرد پژوهشی تشکیل داده است که با روش نمونه‌گیری غیرتصادفی هدفمند انتخاب شدند. تعداد افراد مورد مصاحبه با رسیدن به اشباع نظری مباحث مطرح شده، ۱۹ نفر بود. ملاک اصلی گزینش خبرگان شامل تجربه پژوهشی، عضو هیئت علمی دانشگاه یا مراکز پژوهشی در حوزه‌های آموزش، پژوهش و مدیریت بود، چرا که این اعضا مستقیماً با عملکرد هیئت علمی سرو کار دارند و انگیزه لازم برای تبیین الگوی عملکرد اعضای هیئت علمی و ارزیابی‌های این حوزه را داشتند. ویژگی‌های جمعیت شناختی خبرگان مصاحبه شونده در جدول ۲ ارائه شده است. به منظور رعایت اخلاق پژوهشی، قبل از شروع مصاحبه، هماهنگی‌های لازم با خبرگان از طریق تماس تلفنی و ارسال

سوالات و رعایت امانت و تعهد پژوهشگر در جهت حفظ نظرات آنان مورد تأیید قرار گرفت.

جدول ۲. ویژگی‌های جمعیت شناختی خبرگان

درصد	فراوانی	ویژگی‌های جمعیت شناختی
۵۷/۹	۱۱	مرد
۴۲/۱	۸	زن
۱۵/۸	۳	کمتر از ۳۵ سال
۴۷/۴	۹	۳۵ تا ۴۵ سال
۳۶/۸	۷	۴۵ سال و بیشتر
۵۲/۶	۱۰	۱۰ تا ۲۰ سال
۴۷/۴	۹	بالای ۲۱ سال
۱۰۰	۱۹	کل

ابزار گردآوری اطلاعات، پیشینه پژوهش‌ها و مصاحبه نیمه‌ساختارمند بود. بدین ترتیب که پژوهشگر با مدلی ذهنی که از مطالعه پیشینه و مدل‌های ارزیابی عملکرد حاصل شده، به صورت فعال در مصاحبه شرکت نمود و در حین انجام مصاحبه، با پرسیدن سوال‌های راهنما، جزئیات مدل و نیز صحت برداشت‌های خود را از گفته‌های مصاحبه‌شوندگان کنترل نمود. همچنین در فرایند نمونه‌گیری از شرکت‌کنندگان، داده‌ها را مورد تحلیل قرار گرفت تا مواردی که ناقص بوده با دریافت اطلاعات جدید کامل شود. سپس عوامل اصلی و فرعی به دست آمده از مصاحبه‌ها در مصاحبه‌های جدید تکرار شد تا به اشباع نظری رسید.

تحلیل مضمون براساس پژوهش کینگ و هاوکز^۱ (۲۰۱۰)، فرایندی سه مرحله‌ای است که شامل کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی به منظور یکپارچه‌سازی از طریق مضامین فراگیر هستند.

در کدگذاری باز سعی بر مقوله‌هایی از گفته‌های مشارکت‌کنندگان که حایز اهمیت هستند، توصیف و کدبندی گردند ولی تفسیر معانی این مقوله‌ها مورد نظر نبود. در مرحله

کدگذاری محوری تلاش شده که کمی فراتر از توصیف صرف گفته‌های مصاحبه‌شونده عمل کرده و بر تفسیر معانی آنها تمرکز شود. در این پژوهش در مرحله کدگذاری محوری، کدهای باز تولید شده در مرحله قبل، از طریق تفسیر معانی کدهای باز و طی مقایسه مستمر و چندباره با آنها، در یکدیگر ادغام یا در ذیل یکدیگر قرار گرفته‌اند.

در مرحله سوم یعنی کدگذاری انتخابی، تعدادی مضامین فراگیر شناسایی شده‌اند که مفاهیم کلیدی پژوهش را بیان می‌کرد. این مضامین بر پایه مضامین تفسیری بنا شده و سطح تجرید بالاتری داشت. در این مرحله به طور مستقیم از هر ایده تئوریکی که زیربنای پژوهش را تشکیل داده استفاده شده‌اند در ادامه تلاش شد که تعداد کدهای فراگیر تا جای ممکن محدود شده و این کدها به یک حداقل معقولی از مصاحبه‌ها مرتبط باشند.

شایان ذکر است که مراحل سه‌گانه کدگذاری توصیفی و تفسیری به صورت متداخل انجام گرفت، بدین معنا که ابتدا کلیه کدها در تمامی مصاحبه‌ها به صورت توصیفی کدگذاری شده و پس از اتمام کدگذاری توصیفی، مقایسه مستمر آنها پژوهشگر را به کدهای تفسیری رهنمون ساخته و بدین ترتیب به تدریج، مجموعه خوشه‌ها کامل و کاملتر شد و با تفسیر و خوشه‌بندی آنها در یک سطح بالاتر، مضامین فراگیر پدید آمد.

برای اطمینان از کفایت داده‌های مشابه و تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی، از نرم افزار MAXQDA12 جهت کدگذاری و دسته‌بندی استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

با مطالعه دقیق مصاحبه‌ها، مضامین توصیفی به هر قطعه از جملات نسبت داده شد و گاهی جملات از منظر مختلف، کدهای مختلف به خود گرفت. به داده‌هایی که از نظر مفهوم شبیه به یکدیگر بودند، با نام‌های متناسب، برچسب زده شد. مفاهیم استخراج شده در این قسمت

در جدول ۴ طبقه‌بندی شده است. حاصل این مرحله تولید و استخراج ۲۰۹ ارجاع به مصاحبه‌ها در قالب ۸۷ کد غیر تکراری است.

جدول ۳. کدهای باز ارجاع داده شده

استخدام در سازمان‌ها	ارتباط با مدارس	نوع‌گزینش و استخدام
ارزیابی‌ها و نقدها	ارتباط با صنعت	نقد و تصحیح کتاب
اهداف روشن سازمانی	ارتباط با رسانه‌ها	نظم در کار
ارتباطات اجتماعی و معیارهای اجتماع	انجام فعالیت‌های پژوهش مشترک با دانشجویان	مهارت‌های عمومی حوزه وب و شبکه‌های اجتماعی
آشنایی با روش‌های جستجو	تجارتی سازی نتایج پژوهش‌ها	مهارت‌های سخنرانی
ایمیل	تألیف ترجمه و مشترک کتاب	مهارت‌های پایه پژوهش
ترجمه کتاب	پشتکار و استمرار	مهارت‌های پیشرفته پژوهش
پژوهش مداری سازمان	پاداش‌ها	مهارت در کاربرد اطلاعات
پژوهش مداری رهبر	ایجاد و مدیریت تیم‌های پژوهشی	مقاله در نشریات غیر تخصصی
تک‌نگاشت‌های علمی	تصمیم‌گیری مشارکتی	مقالات تفسیری
تعهد شغلی و سازمانی	تصحیح انتقادی کتاب	مشارکت مثبت
تولید دانش فنی	تشخیص اطلاعات مورد نیاز	مشارکت بخش خصوصی
انگیزش کافی شخصی	تسلط بر زبان انگلیسی	مسئولیت‌پذیری
خوشرویی و گشاده‌روی	جهانی شدن پژوهش و پژوهشگر	مرکز کنترل
خودکارآمدی	جو سازمانی	مدیریت مشارکتی
خلاقیت ذاتی	داوری طرح‌های پژوهش	مدیریت اطلاعات
خلاقیت در پژوهش	داوری مقالات و نشریات پژوهش	سخنرانی در محافل عمومی
طراحی برنامه‌ی درسی تخصص	کسب رتبه در جشنواره‌های ملی پژوهش	فعالیت پژوهش مشترک با خارج از کشور
عزت نفس	ساختار غیر متمرکز	فرهنگ سازمانی
عدم غرور و تکبر	سابقه اجرایی در برگزاری همایش	عضویت در انجمن‌های حرفه‌ای
عدم تمرکز در سازمان	رهبری مشارکتی	عضو هیئت علمی نشریات پژوهش
رابطه با شبکه‌های حرفه‌ای پژوهش‌ها	رفتارهای صحیح و به روز اطلاعات‌یابی	شبکه‌های اجتماعی تخصصی مانند رسرچ گیت/ مندلی/ لینکداین/ آکادمی

داشتن نرم افزارهای تخصصی حوزه کار	دخالت ندادن تعصبات شخصی در پژوهش	طراحی و راه اندازی آزمایشگاه و کارگاهی
تعداد مقالات نمایه شده در بانک‌های اطلاعاتی خارجی	توانایی استفاده از منابع الکترونیک و پایگاه‌های اطلاعاتی	جستجوی پیشرفته اطلاعات نه جستجوی عمومی
ترویج استفاده از فناوری‌های جدید پژوهشی	تعداد استنادات بر حسب مقاله‌ها و کتاب	داشتن مهارت‌های عمومی کار با رایانه
ارائه مقاله در مجامع بین‌المللی	داوری پایان‌نامه‌های ارشد و دکترا	راهنمایی و مشاوره پایان‌نامه
تألیف کتاب عامه‌فهم - مثلاً کودکان و نوجوانان	بررسی، نقد و ویرایش علمی کتب و مقالات	برگزاری نمایش گاه‌های سالانه پژوهش‌ها
توجه به کارآفرینی در همه بخش‌ها از جمله کشاورزی، ورزش،	ارائه و اجرای طرح‌های پژوهش درون و برون دانشگاهی	آشنایی با پیشرفت‌های نوین علم و تکنولوژی
آشنایی با روش‌های پژوهش کمی و کیفی	آشنایی با نرم افزارهای آماری و تحلیلی	تجدید چاپ و ویرایش کتاب‌های تألیف شد

در مرحله کدگذاری محوری با استفاده از مقایسه مستمر و چند بار، کدهای توصیفی تولید شده مرحله قبل، کدهای تفسیری ایجاد شدند. برای تولید کدهای تفسیری، چندین کد توصیفی، در ذیل چتر یک کد تفسیری جمع شده و مؤلفه جدیدی را تشکیل دادند. این محورها در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۴. کدهای تفسیری

پژوهش	مهارت‌های فنی	پژوهشگری
پیوند صنعت با دانشگاه	سخنرانی	ارزیابی و داور علمی
ارتباطات	ویژگی‌های شخصیتی	تجربه آزمایشگاهی
مدیریت مشارکتی	مهارت‌های کاری	سواد اطلاعاتی
ویژگی‌های رهبری	فرهنگ سازمان	جهانی سازی
مهارت‌های نرم افزاری	عوامل ساختاری	نشریات تخصصی
مهارت روش پژوهش	عوامل شغلی	نوشتن کتاب
IT	سیستم‌های تشویقی	مقالات علمی
سواد رایانه‌ای	دیدگاه انتقادی	

سپس در مرحله کدگذاری انتخابی، با انجام مطالعه و بررسی مجدد و فرایند رفت و برگشت بین مفاهیم و مقولات، با در نظر گرفتن مطالعات مختص به هر مقوله، نتایج مطالعات

اصلی و اساسی مربوط به آن مقوله در کنار هم قرار گرفت و با بررسی نقش عوامل و اثر آن بر الگوی عملکرد پژوهشی، ارتباط بین مقولات و راهکارها شناسایی و تحلیل شد. در نهایت تعداد ۹ کد اصلی که معرف ابعاد الگوی عملکرد پژوهشی و ۲۵ کد محوری که معرف مؤلفه‌های ابعاد بودند و ۶۰ کد باز پس از ادغام مشخص شد.

جدول ۵. کدگذاری انتخابی

ابعاد	مؤلفه‌ها	شاخص‌ها
عوامل محیطی	جهانی سازی پژوهش	جهانی شدن پژوهش و پژوهشگر
		پیوند صنعت با دانشگاه
	پیوند صنعت با دانشگاه	وجود ارتباطات گسترده پژوهشی
		تجاری سازی نتایج پژوهش‌ها
عوامل مدیریتی	ارتباطات	مشارکت بخش خصوصی و صنعتی
		ارتباطات پژوهشگران با رسانه‌ها
	مدیریت مشارکتی	ارتباطات پژوهشگران با صنعت
		ارتباطات پژوهشگران با مدارس و مراکز آموزشی
سواد روش‌شناسانه	مهارت‌های نرم افزاری	ارتباطات اجتماعی و معیارهای اجتماع
		رابطه با شبکه‌های حرفه‌ای پژوهش‌ها
	مهارت روش پژوهش	تصمیم‌گیری مشارکتی
		مدیریت مشارکتی
عوامل تکنولوژیکی	IT	پژوهش مداری رهبر
		رهبری مشارکت محور
	سواد رایانه‌ای	آشنایی با نرم افزارهای آمای و پژوهش کیفی و کمی
		استفاده از نرم افزارهای تخصصی حوزه کاری

ارائه مقاله در مجامع بین‌المللی	مقالات علمی	سواد پژوهشی
مقاله در نشریات غیر تخصصی		
مقالات نمایه شده در بانک‌های اطلاعاتی خارجی	پژوهشگری	توان ارزیابی و داوری علمی
مقالات تفسیری		
تعداد استنادات بر حسب مقاله‌ها و کتاب	تجربه آزمایشگاهی	سواد اطلاعاتی
تک‌نگاشت‌های علمی		
اجرای طرح‌های پژوهش درون و برون دانشگاهی	مهارت‌های فنی و اطلاعاتی	ویژگی‌های فردی
انجام فعالیت‌های پژوهشی مشترک با دانشجویان		
ایجاد و مدیریت تیم‌های پژوهشی	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
راهنمایی و مشاوره رساله‌های ارشد و دکترا		
فعالیت پژوهشی مشترک با خارج از کشور	سخنرانی	ویژگی‌های شخصیتی
داوری طرح‌های پژوهش		
داوری مقالات و نشریات پژوهش	مهارت‌های فنی و اطلاعاتی	ویژگی‌های شخصیتی
داوری در همایش‌ها و کنفرانس‌ها		
راه‌اندازی آزمایشگاه و کارگاه در حوزه تخصصی	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
کارگاه‌های آموزش پژوهشی (روش‌شناسی)		
تشخیص اطلاعات مورد نیاز	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
استفاده از منابع الکترونیک و پایگاه‌های اطلاعاتی		
جستجوی پیشرفته اطلاعات نه جستجوی عمومی	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
مدیریت اطلاعات حاصل شده		
رفتارهای صحیح و به روز اطلاعات‌یابی	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
تولید دانش فنی		
تسلط بر زبان انگلیسی	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
داشتن مهارت‌های سخنرانی		
انجام سخنرانی در محافل عمومی	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
خلاقیت		
ابتکار	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
نوآوری		
عزت نفس	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
خودکارآمدی		
مرکز کنترل	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی
خوشرویی و گشاده‌روی		
عدم غرور و تکبر	مهارت‌های فنی	ویژگی‌های شخصیتی

توانایی و انگیزش کافی شخصی		
مسئولیت‌پذیری		
خلاقیت	مهارت‌های کاری	
نظم در کار		
پشتکار و استمرار		
اهداف روشن سازمانی		
جو سازمانی پژوهش مدار	فرهنگ سازمان	
فرهنگ سازمانی پژوهش محور		
ساختار غیرمتمرکز	عوامل ساختاری	عوامل سازمانی
عدم تمرکز در واگذاری امورات پژوهشی		
نوع گزینش و استخدام	عوامل شغلی	
تعهد شغلی و سازمانی		
وجود نواح پاداش‌ها	سیستم‌های تشویقی	
وجود سیستم‌هایی برای رفع موانع پژوهشگران		
بررسی، نقد و ویرایش علمی مقالات		
داوری پایان نامه و رساله‌های دانشجویان	دیدگاه انتقادی	
نقد و تصحیح کتاب		
نقد و نظر در خصوص مسایل اجتماعی در حوزه تخصصی در روزنامه‌ها		
تألیف کتاب عامه‌فهم (مثلا کودکان و نوجوانان)		عوامل علمی
تألیف و انتشار کتاب در حزه تخصصی	نوشتن کتاب	
تجدید چاپ و ویرایش کتاب های تألیف شده		
ترجمه کتاب های به روز در حوزه تخصصی		
عضو هیئت علمی نشریات پژوهش		
عضویت در انجمن‌های حرفه‌ای	عضویت در نشریات تخصصی	
کسب رتبه در جشنواره‌های ملی پژوهش		

مدل عملکرد پژوهشی اعضا هیئت علمی به صورت شکل ۱ ارائه شده است.

شکل ۱. مدل عملکرد پژوهشی اعضا هیات علمی

بحث و نتیجه‌گیری

مؤسسات آموزش عالی نقش مهمی در تحول اجتماعی به سمت پایداری از طریق توسعه توانایی‌ها و عملکرد پژوهشی دانشگاهی ایفا می‌کنند. بهبود و ارتقای عملکرد پژوهشی همواره یکی از اهداف و رسالت‌های اساسی دانشگاهی است. با وجود پژوهشگران فراوان و عملکرد نسبی پژوهش‌ها، پیامدهای این پژوهش‌ها رضایتبخش نبوده و نقش بسزایی را در ارتقای شاخص‌های توسعه انسانی نداشته‌اند. یکی از مهمترین دلایل آن، کمبود یا نبود الگوهای بومی عملکرد پژوهشی بوده است. با توجه به اهمیت موضوع، مسئله اصلی پژوهش ارائه مدل ارزیابی عملکرد پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران از طریق شناسایی و تبیین ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های خلاقیت و ابتکار بوده است. برای دسترسی به اهداف مورد نظر، ضمن بررسی مدل‌های مختلف موجود و با اتکاء بر مطالعات تطبیقی در نهایت نتایج حاصل از نظرسنجی خبرگان، چارچوب بومی شده‌ای مبتنی بر ۹ بعد اصلی، ۲۵ مؤلفه و ۶۰ شاخص به دست آمد (شکل ۱). نتایج حاکی از آن است بُعد اول الگوی عملکرد پژوهشی، سواد پژوهشی است که بیان‌کننده تألیف مقالات علمی و

پژوهشگری و توان ارزیابی و داوری و تجربه آزمایشگاهی هستند و این نتایج با پژوهش‌های شعبانی و همکاران (۱۳۹۹)، کازرانی و همکاران (۱۳۹۷)، شبانکاره و همکاران (۱۳۹۶)، فروتن و رشادت جو (۱۳۹۴) و گزارش رسمی دانشگاه تربیت مدرس، (۱۳۹۴)، گائو و همکاران (۲۰۲۱)، پورسل و همکاران (۲۰۱۹) همسو است. در همه این پژوهش‌ها بر تألیف مقاله‌های پژوهشی، کتاب‌های تخصصی، مقاله‌های نمایه شده در دیتابیس‌های تخصصی، انجام طرح‌های پژوهشی درون و برون دانشگاهی، ایجاد و مدیریت تیم‌های پژوهشی، فعالیت‌های پژوهشی مشترک با خارج از کشور، داوری طرح‌های پژوهشی و مقاله‌های دیگران در حوزه تخصصی و راه‌اندازی کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های متنوع تأکید شده است. بُعد دوم عوامل علمی است که بیان‌کننده تألیف کتب عامه فهم، همایش‌ها و ترجمه کتاب و مقاله، راهنمایی و داوری رساله‌ها و پایان‌نامه‌ها و نشرات تخصصی و کسب جوایز ملی و بین‌المللی است. نتایج پژوهش‌های آهنی و همکاران (۱۳۹۵)، ژائو و همکاران (۲۰۲۱)، گوانگها و همکاران، (۲۰۱۹) و لرتیوتاراک، (۲۰۰۵) با نتایج پژوهش حاضر همسو است. در همه این پژوهش‌ها بر نقد و ویرایش علمی، داوری رساله‌ها و پایان‌نامه‌ها، نقد و تصحیح کتاب، نقد و نظر اجتماعی، تألیف کتاب‌های علمی به زبان ساده، تجدید چاپ کتاب‌ها و ترجمه کتب به روز جهانی تأکید دارند. بُعد سوم مهارت فنی و اطلاعاتی است که بیان‌کننده سواد اطلاعاتی و مهارت‌های فنی و سخنرانی است. این نتایج با پژوهش‌های شعبانی و همکاران (۱۳۹۹)، چناری، و همکاران، (۱۳۹۰)، کوکو (۲۰۱۳)، کاتو- نیتا و میدا (۲۰۱۶) همسو است که بر تشخیص اطلاعات موردنیاز، توانایی استفاده از منابع الکترونیک و پایگاه‌های اطلاعاتی، جستجوی پیشرفته اطلاعات، مدیریت اطلاعات حاصل شده، تولید دانش فنی، تسلط بر زبان انگلیسی و داشتن مهارت‌های سخنرانی و انجام سخنرانی در محافل عمومی تأکید دارند.

بُعد چهارم سواد روش‌شناسانه است که بیان‌کننده مهارت‌های نرم افزار و مهارت روش تحقیق است و این نتایج با یافته‌های گائو و همکاران (۲۰۲۱)، کلمر و همکاران (۲۰۱۹)،

جاکوب و همکاران، (۲۰۱۶) و اجتهادی و همکاران (۱۳۹۰) همسو است که بر آشنایی با نرم افزارهای آماری و تحلیلی - نرم افزارهای تحقیق کیفی و کمی، داشتن نرم افزارهای تخصصی حوزه کاری و استفاده از آنها، مهارت‌های پیشرفته تحقیق و پایه، تأکید دارند. بُعد پنجم عوامل محیطی است که بیان کننده جهانی سازی پژوهش و پیوند صنعت با دانشگاه و ارتباطات گسترده است. این نتایج با مطالعات ژائو و همکاران (۲۰۲۱)، شبانکاره و همکاران (۱۳۹۶) و گزارش دانشگاه تربیت مدرس، (۱۳۹۴) هم‌راستا است که بر جهانی شدن پژوهش و پژوهشگر، پیوند صنعت با دانشگاه، وجود ارتباطات گسترده پژوهشی، تجاری سازی نتایج پژوهش‌ها، مشارکت بخش خصوصی و صنعتی، ارتباطات پژوهشگران با رسانه‌ها، صنعت، مراکز آموزشی و نیز ارتباطات اجتماعی و معیارهای اجتماع تأکید دارند.

بُعد ششم عوامل سازمانی هستند که تعیین کننده فرهنگ سازمان، عوامل ساختاری، عوامل شغلی و سیستم‌های تشویق هستند و این با نتایج فروتن و رشادت جو (۱۳۹۸)، فتوحی و همکاران، (۱۳۹۹)، السید، (۲۰۱۵) و چاکرابورتی، (۲۰۱۲) هماهنگی دارد که بر شاخص-هایی چون اهداف روشن سازمانی، جو سازمانی پژوهش مدار، فرهنگ سازمانی پژوهش-محور، ساختار غیرمتمرکز، تعهد شغلی و سازمانی، وجود انواع پاداش‌ها و وجود سیستم‌هایی برای رفع موانع پژوهشگران دلالت دارند. بُعد هفتم عوامل مدیریتی اند که بیان کننده مدیریت مشارکتی و ویژگی‌های رهبری هستند و این نتایج با پژوهش‌های فتوحی و همکاران (۱۳۹۹)، محمدی و غضنفری، (۱۳۹۴)، اسدی و بلوچ، (۱۳۹۲)، بلند و همکاران، (۲۰۰۵)، شبانکاره و همکاران، (۱۳۹۶) و سانچز (۲۰۱۷) هماهنگی دارند که بر تصمیم‌گیری مشارکتی، مدیریت مشارکتی، پژوهش مداری رهبر و رهبری مشارکت محور دلالت دارند.

بُعد هشتم عوامل تکنولوژیکی است که بیان کننده سواد رایانه‌ای و IT هستند و این نتایج با اسدی و بلوچ، (۱۳۹۲) رسول آبادی و همکاران، (۱۳۹۱) شبانکاره، (۱۳۹۶)، اصنافی و همکاران، (۱۳۹۴) هماهنگی دارند که بر شاخص‌هایی چون آشنایی با پیشرفت‌های نوین علم و تکنولوژی، ترویج استفاده از فناوری‌های جدید پژوهشی، شبکه‌های اجتماعی تخصصی

مانند رسرچ گیت، مهارت‌های عمومی حوزه وب و شبکه‌های اجتماعی، داشتن مهارت‌های عمومی کار با رایانه و ایمیل و استفاده از آن دلالت دارند. بُعد نهم ویژگی‌های فردی است که بیان‌کننده مهارت‌های کاری و ویژگی‌های شخصیتی هستند و این نتایج با فروتن و رشادت جو (۱۳۹۸)، علی بیگی، (۱۳۹۴)، صفدری و همکاران؛ (۱۳۹۵) و بلند و همکاران، (۲۰۰۵) هماهنگی دارند که بر شاخص‌هایی چون داشتن خلاقیت، عزت نفس، خودکارآمدی، مرکز کنترل درونی، خوشرویی و گشاده‌رویی، عدم غرور و تکبر بی‌جا، توانایی و انگیزش کافی شخصی و نیز مهارت‌های کاری از جمله مسئولیت‌پذیری، نظم در کار و پشتکار و استمرار دلالت دارند. پژوهش حاضر با نگاهی جامع ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های ارزیابی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی شناسایی و تبیین نمود و در قالب مدلی مفهومی پیشنهاد شد. بر اساس یافته‌های پژوهش، مدل ارائه شده می‌تواند در ارزیابی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی و رفع مشکلات و موانع احتمالی موجود و ارتقای خلاقیت و ابتکار آن مطلوب باشد.

منابع و مآخذ

- آهنی، زهرا و کرمی، مرتضی و مهram، بهروز. (۱۳۹۵). بهبود عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی علوم انسانی و شناسایی مداخلات اثربخش، پنجمین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران.
- اجتهادی، مصطفی و قورچیان، نادرقلی و جعفری، پریش و شفیع‌زاده، حمید. (۱۳۹۰). شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های بهسازی اعضای هیئت علمی به منظور ارائه یک مدل مفهومی. پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، ۱۷(۶۲)، ۲۱-۴۶.
- اسدی، سمیرا و بلوچ رودباری، نسرین. (۱۳۹۲). شناسایی شاخص‌ها و ارزیابی عملکرد اساتید دانشگاه پیام نور آبادان با استفاده از روش TOPSIS و AHP، دومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، کارآفرینی و توسعه اقتصادی، قم، دانشگاه پیام نور، https://www.civica.com/Paper-EME02-EME02_778.html

اصنافی، امیر رضا و سلامی، مریم و حسینی آهنگی، سید عابدین. (۱۳۹۴). حضور پژوهشگران دانشگاه‌های علوم پزشکی، آزاد و دولتی شهر اهواز در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت. فصلنامه توسعه آموزشی جندی شاپور، ۱۲، ۶۷-۷۳.

بهنام‌فر، رضا. (۱۳۹۱). رابطه پژوهش و تدریس: مدرس یا پژوهشگر؟ فصلنامه ایرانی اهداف آموزش عالی ایران ۴(۵)، ۲۱۷-۲۱۵.

دانشگاه تربیت مدرس. (۱۳۹۵). گزارش ده ساله عملکرد پژوهشی. معاونت پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس. رسول آبادی، مسعود؛ خضری، ادیب؛ حیدری، عطاالله. (۱۳۹۱). وضعیت برونداد علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان براساس شاخص‌های علم‌سنجی تا پایان سال ۲۰۱۱ میلادی. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان، ۱۷، ۱-۱۴.

رمضانی، عباس و قهرمانی، محمد و پرداختچی، محمدحسن و ذاکر صالحی، غلامرضا. (۱۳۹۶). تحلیل استراتژیک همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه‌های برتر ایران از منظر اعضای هیئت علمی آنها با تکنیک فازی. مجله توسعه آموزش در علوم پزشکی، ۱۰(۲۸)، ۳۹-۵۲.

شبانکاره، خدیجه و باغ جنتی، میترا و حمیدی، علی. (۱۳۹۶). ارزیابی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در پایگاه استنادی گوگل اسکالر در سال‌ها ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳. فصلنامه دانش‌شناسی، ۱۰(۲۹)، ۵۷-۶۷.

شعبانی بهار، غلام رضا و قره، محمدعلی و سیاوشی، محمد. (۱۳۹۹). طراحی الگوی ساختاری بالندگی حرفه‌ای، سازمانی و فردی اعضای هیئت علمی دانشکده‌های تربیت بدنی و سنجش برازش آن. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۸(۴)، ۹۹-۱۱۲.

صفدری، رضا و قاضی سعیدی، مرجان و احتشام، حمیده و رویاتی، مهری و ضیایی، نرگس. (۱۳۹۵). موانع پژوهش در علوم پزشکی از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، ۱۵، ۵۱۵-۵۲۶.

علی بیگی، امیرحسین. (۱۳۹۴). تحلیل بهره‌وری پژوهشی اعضای هیئت علمی: مطالعه موردی دانشگاه رازی. پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، ۴۶، ۱۲۵-۱۵۴.

فتوحی، مرتضی و اکبری، احمد و چرابین، احمد و معقول، علی. (۱۳۹۹). ارائه الگوی توانمندسازی اعضای هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان. فصلنامه مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، ۱۱(۲)، ۲۱۹-۲۳۳.

- فروتن، معین و رشادتجو، حمیده و سامانی، سیامک. (۱۳۹۸). تدوین مدل هویت حرفه‌ای اعضای هیئت علمی (مورد مطالعه: اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های آزاد اسلامی استان فارس). فصلنامه علمی پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی. ۱۱۰(۱)، ۳۶-۶۲.
- قورچیان، نادرعلی و شهرکی پور، حسن. (۱۳۸۹). بررسی نظام‌های ارزیابی آموزش عالی در جهان به منظور ارائه مدل مناسب برای آموزش عالی. مجله پژوهش مدیریت. ۸۵، ۱-۲۰.
- کارزانی، مریم و باقری، مرضیه و شکفته، مریم. (۱۳۹۷). بررسی و تحلیل استنادی تولیدات علمی اعضای هیئت علمی طب سنتی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران در پایگاه استنادی اسکوپوس. فصلنامه گیاهان دارویی. ۱۸(۲)، ۴۵-۶۰.
- کریمیان، زهرا و صباغیان، صدق پور، بهرام صالح و لطفی، فرهاد. (۱۳۹۰). موانع درونی در فعالیت‌های پژوهشی: دیدگاه‌های اعضای دانشکده علوم دانشگاه شیراز. نشریه آموزش علوم پزشکی ایران. ۱۱(۷)، ۷۵۰-۷۶۲.
- محمدی، مهدی و غضنفری، الهام. (۱۳۹۴). رابطه بین اولویت بندی اعضای هیئت علمی از مسئولیت‌های شغلی شان و ارزشیابی از کیفیت عملکرد آنها در دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان. مدل معادله ساختاری. فصلنامه توسعه آموزش در علوم پزشکی زنجان. ۸(۱۸)، ۸۶-۱۰۱.
- میرحسینی، زهره و جلیلی باله، مرجان. (۱۳۸۸). بررسی وضعیت برون‌دادهای پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشکده‌های داروسازی تهران بر اساس شاخص H. فصل نامه دانش شناسی. ۲(۷)، ۸۵-۱۰۳.
- نوروزی، عباسعلی، ابوالقاسمی، محمود و قهرمانی، محمد. (۱۳۹۴). بررسی موانع تولید علم از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه شهیدبهبشتی. فصلنامه علمی پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، ۶(۲). ۷۷-۹۹.

- Bland, C J; Center, D A; Finstad, K; Risbey; Staples, J G. (2005). A Theoretical, Practical, Predictive Model of Faculty and Department Research Productivity. *Academic Medicine*. 80(3). 225-237.
- Chakraborty, n. (2012). Activities and reasons for using social networking sites by research scholars in NEHU: A study on Facebook and ResearchGate. *Planner*, 19-27.
- Colmar, S.; Liem, G.A.D.; Connor, J.; Martin, A.J. Exploring the relationships between academic buoyancy, academic self-concept, and academic performance: A study of mathematics and reading among primary school students. *Educ. Psychol*. 2019, 39, 1068-1089.
- Durette, B.; Fournier, M.; Lafon, M. The core competencies of PhDs. *Stud. High. Educ*. 2016, 41, 1355-1370

- Elsayed, A. (2015). The Use of Academic Social Networks Among Arab Researchers A Survey. *Social Science Computer Review*, 140-146.
- Guanghua, Chen; gauliang, yang; feng, he; kaihua, Chen. (2019). Exploring the effect of political borders on university-industry collaborative research performance: Evidence from China's Guangdong province. 82-83. 58-69
- Guo, J., Chen, Z., & Zheng, B. (2021). Postgraduate Competence and Academic Research Performance: The Mediating Role of Psychological Capital. *Sustainability*, 13(11), 6469.
- Jacob, B., Rockoff, J. E., Taylor, E. S., Lindy, B., & Rosen, R. (2016). Teacher Applicant Hiring and Teacher Performance: Evidence from DC Public Schools, *NBER Working Paper*, No.22054.
- Jordan, C Jones-webb, R, Cook, N., Dubrow, G., Mendenhall, T. J., Doherty, w. J. (2014). Competency based faculty development in community-engagedscholarship: A diffusion FO innovation approach. *Journal of higher education outreach and engagement*, 16(1): 65-96.
- Kato-Nitta, N., & Maeda, T. (2016). Organizational creativity in Japanese national research institutions: Enhancing individual and team research performance. *Sage Open*, 6(4), 2158244016672908.
- Kukko, m. (2013). Knowledge sharing barriers in organic growth: A case study from a software company. *The Journal of High Technology Management Research*, 24(1), 18-29.
- Lertputtarak, s. (2005). An Investigation of Factors Related to Research Productivity in a Public University in Thailand: A Case Study. Victoria University, Melbourne, Australia: A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the Degree of Doctor of Education, School
- Mróz, A.; Ocetkiewicz, I.(2021). Creativity for Sustainability: How Do Polish Teachers Develop Students' Creativity Competence? *Analysis of Research Results*. *Sustainability*, 13, 571.
- Purcell, W.M.; Henriksen, H.; Spengler, J.D. Universities as the engine of transformational sustainability toward delivering the sustainable development goals: "Living labs" for sustainability. *Int. J. Sustain. High. Educ.* 2019, 20, 1343–1357.

Sanchez, T. w. (2017). Faculty Performance Evaluation Using Citation Analysis: An Update. *Journal of Planning Education and Research*, (37), 83-94.

Zhao, X.; Yin, H.; Fang, C.; Liu, X. For the Sustainable Development of Universities: Exploring the External Factors Impacting Returned Early Career Academic's Research Performance in China. *Sustainability*, 2021, 13, 1333.